

Årsberetning for
Transparency International
Norge

2015

Status og tilbakeblikk ved styreleder Christian Hambro

Når jeg nå avslutter mitt engasjement som styreleder av Transparency International Norge (TI Norge), er det naturlig å se tilbake på de siste seks årene. Det er både positive og negative trekk i utviklingen på korrupsjonsområdet.

Det er ikke tvil om at bevisstheten om korrupsjon har økt både hos befolkningen generelt og blant politikere. Stadig flere innser hvor skadelig korrupsjon er, både nasjonalt og internasjonalt. Korrupsjon undergraver tillitten i samfunnet, skader demokratiet, fører til økonomisk tap fordi det undergraver markedet, og gir enkelte uberettigete vinninger. I fattige land svekker korrupsjon de offentlige finansene på en måte som går ut over liv, helse, utdanning og samfunnsutvikling generelt. Denne bevisstheten er en forutsetning for at anti-korrupsjonsarbeidet skal lykkes.

Årsaken til den økte bevisstheten hjemme i Norge er utvilsomt avsløringen av flere store korrupsjonssaker. Mange har trodd at korrupsjon var noe som foregikk i utlandet, ikke hjemme hos oss. Men slik er det ikke. Vannverkssaken var en øyeåpner for mange. At lederen av et kommunalt vannverk over så mange år kunne bedrive både underslag og korrupsjon, var vanskelig å fatte. I ettertid må man kunne si at mange må ha forstått at noe galt var på ferde, uten å melde fra. Siden har det vært mange andre saker, så som den knyttet til Undervisningsbygg AS og til Ruter AS, leger som skrev falske attester for at pådømte skulle få soningsutsettelse, en politimann som ga inngiftete familiemedlemmer oppholdstillatelse, og mange flere tilfeller.

Transparency International Norge sin styreleder sammen med Liv Freihow, direktør for næringspolitikk i IKT Norge, under høringen i Stortinget om åpenhet om eierskap i Aksjonærregisteret.

Også våre flaggskip i næringslivet, som vi har vært stolte av, har fått bøter for korrupsjon eller vært innblandet i korrupsjonssaker i utlandet. Det gjelder Statoil, Telenor/VimpelCom og Yara. Det er selvsagt ytterst beklagelig at norske selskaper bidrar til den internasjonale korrupsjonen, og da i flere tilfeller i utviklingsland. Dette avspeiler at korrupsjonsproblemene er meget stor i mange land, og faktisk er en vesentlig hindring for en god økonomisk utvikling. I

hvilken grad korrupsjonen er årsak til svake offentlige institusjoner i mange land, eller er en konsekvens av det, er kanskje ikke å lett å svare på. Men landene kommer ikke videre uten å gjøre noe med problemet.

Selv om bakteppet kan fremstå som dystert, er det positivt at folk ser problemene, og til dels blir opprørt over hva de får vite. Det folkelige opprøret i Egypt var til dels også et opprør mot et korrupt regime. Det samme gjelder i Ukraina. En hel verden har denne våren vært i harnisk på grunn av det Panama-dokumentene viser. Dokumentene avslører ikke korrupsjon. Men de viser at det er en stor internasjonal industri som skal sikre hemmelighold rundt økonomiske interesser. Vi vet at dette kan brukes for å skjule korrupsjonsinntekter og midler fra annen kriminalitet. Vi vet også at hemmeligholdet brukes for å unndra skatt. At DNB har bidratt, om enn i beskjeden grad, til hemmelighold, fører til hoderysting hos de fleste i Norge.

Gjennom arbeidet for TI Norge er jeg blitt stadig mer overbevist om at åpenhet er en forutsetning for å redusere korrupsjon og annen kriminell adferd. Dette gjelder både hvem som eier hva, pengestrømmer og virksomheten til det offentlige. Når det gjelder økonomiske forhold kan jeg for min del ikke se at personvern hensyn kan tale mot åpenhet. Det er vanskelig å forstå hvorfor det for eksempel ikke skal være åpenhet rundt hvem som eier selskaper, og når det er selskaper som står som eiere, hvem som eier dem bakover. På samme måte bør det være åpenhet om hvem som står bak den som gir et offentlig tilbud, slik at man vet hvem stat og kommune egentlig handler med. Det gir flau smak i munnen når man vet at den norske stat har kjøpt redningshelikoptre fra et firma som har en korrupt fortid og hvor ansatte også nylig er blitt dømt (selv om dommene ennå ikke er endelige).

TI Norge bidrar aktivt i den norske debatten om korrupsjon. Mitt inntrykk er at TI Norge de siste årene har befestet sin seriøsitet og blir lyttet til på tvers av de politiske skillelinjene. Jeg vil ikke utelukke at ønsket om denne profilen noen ganger kan ha gått på bekostning av det å være mer på hugget og få litt mer oppmerksomhet.

Foruten å bidra til samfunnsdebatten og fremme konkrete forslag, har TI Norge fått laget flere veiledere og utredninger. Veilederen «Beskytt din virksomhet», som i fjor kom i en ny og betydelig oppdatert og utvidet utgave, gir mange råd om hvordan bedrifter skal forebygge korrupsjon og håndtere korrupsjonsspørsmål. Denne veilederen har vært sterkt etterspurt. Den er blitt supplert med en veileder om antikorrupsjonsarbeid i leverandørkjeden. Det er nemlig ikke slik at en bedrift lenger kan toe sine hender når en underleverandør begår korrupsjon.

Uten å ta opp spørsmålet om straffansvar, så blir det fort et alvorlig omdømmeproblem å benytte seg av underleverandører som begår straffbare handlinger.

En viktig utvikling de senere årene er antikorrupsjonsarbeidet i kommunene. TI Norge har nå fått mange kommuner som medlemmer, og har hatt et tett samarbeid med KS på feltet. Det er laget en veileder «Beskytt kommunen» som mange kommuner bruker når de skal etablere sitt antikorrupsjonsprogram. At det er behov for slike programmer bekreftes av at det ofte er i skjæringsfeltet mellom det private næringslivet og det offentlige at korrupsjon forekommer.

Dessverre forekommer korrupsjon i alle sektorer, noe som er belyst både gjennom FIFA-skandalene og for eksempel påstandene om kampfiksing i Norge. Heller ikke humanitære organisasjoner kommer utenom problemet. Det siktes ikke her først og fremst til at de ansatte i slike organisasjoner beriker seg selv, men at de noen ganger ikke får gjort jobben sin eller får nødhjelp fram, uten at de bestikker noen. Dette kan være uhyre krevende situasjoner å

håndtere. TI Norge har ledet et større internasjonalt arbeid, sammen med Røde Kors internasjonalt, for å lage et opplæringsprogram i antikorrupsjonsarbeid for humanitære organisasjoner.

En utredning som først og fremst blir lest av særlig interesserte, er studien av «Norges integritetssystem». De fleste EU-landene har gjennomført slike studier, og TI Norge har fulgt den samme malen. Formålet med studien er å analysere om mekanismer er på plass for å forhindre korrupsjon i Norge, og tiltak mot korrupsjon. Denne analysen ligger i bunn for enkelte av TIs utspill. Gjennomgående står det bra til i Norge, men det er rom for større åpenhet.

Foruten den saklige og faglige berikelsen av å være styreleder for TI Norge, har det vært en berikelse å arbeide i en frivillig organisasjon. Administrasjonen er knøttliten og får likevel gjort veldig mye. Entusiasmen og energien er stor og imponerende, og det finnes ikke noe byråkrati. Om det er til sorg eller trøst vet jeg ikke, men TI Norge trenger vi nok i mange år fremover.

Året oppsummert

2015 har vært et aktivt år. Organisasjonen har initiert nye prosjekter, fortsatt arbeidet med å formidle kunnskap og knyttet allianser med aktører i offentlig og privat sektor som engasjerer seg i arbeidet mot korrupsjon. TI Norge er etterspurt som bidragsyter på seminarer, konferanser og i debatter der korrupsjonsrisiko settes på dagsorden, og det har vært stor interesse for å delta på arrangementer i regi av TI Norge og våre samarbeidspartnere.

Norge holder stillingen på TIs egen korrupsjonsindeks som et av landene i verden med lavest korrupsjonsnivå. Samtidig har en rekke hendelser i 2015 illustrert behovet for å holde trykket oppe i kampen mot korrupsjon, både hjemme og ute.

En stemme som blir hørt

TI Norge blir jevnlig spurt om å kommentere korrupsjonsrelaterte saker i media, både på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå. I 2015 var organisasjonen blant annet stadig i mediene bl.a. i

Generalsekretær Guro Slettemark i Transparency International Norge i høring onsdag. Foto: Aleksander Nordahl.

Politikk og samfunn Telenor

- Alle varsellamper burde lyse

Alle varsellampene lyste da delvis Telenor-eide Vimpelcom gikk inn i det knallharde diktaturet Usbekistan, mener Transparency International.

Guro Slettemark under VimpelCom-høringen i Stortinget i januar 2015. (Faksimile fra DN, 14/1-2015).

forbindelse med korrupsjonsaken i Yara, Telenor/VimpelCom-saken, kommentarer til korrupsjonsavsløringene innenfor FIFA spesielt og internasjonal idrett generelt, oppstyret omkring den såkalte cruise-saken i Bergen.

I forbindelse med kontroll- og konstitusjonskomiteens åpne høring om VimpelCom-saken i januar, ble TI Norges generalsekretær invitert til å holde et lengre innlegg.

Gjennom hele 2015 har TI Norge holdt en rekke foredrag og bidratt med innlegg på arrangementer i regi av store og små virksomheter, organisasjoner og offentlige

instanser. Ambisjonen er, så langt det er mulig, å imøtekomme disse henvendelsene. Den store etterspørselen gir en god indikasjon på interessen for korrupsjonsproblematikk og åpenhet i Norge i dag (se vedlagt oversikt).

Politiske saker

Arbeid med Åpenhet i eierskap har etter en solid innsats fra mange aktører omsider kommet noen steg videre. Den 5. juni stemte Stortinget enstemmig for Finanskomiteens innstilling om åpenhet i eierskapsrapporteringen. Dette er resultatet av et godt samarbeid mellom en rekke organisasjoner og enkeltpersoner som er opptatt av disse spørsmålene.

Det er særlig Tax Justice Network som har dratt prosessen, med blant andre TI Norge, Presseforbundet, Redaktørforeningen, IKT Norge og Finans Norge som støttespillere. At vi har nådd frem, først med et Dokument 8-forslag og deretter en innstilling fra en enstemmig Finanskomite, viser at denne formen for påvirkningsarbeidet virker.

TI Norges uttalte oppfatning er at allmenheten til enhver tid skal kunne hente ut informasjon om bakenforliggende eiere og det ikke lenger skal bli mulig å skjule seg bak eierskapskontoer hos meglerhus eller advokater.

I forkant av stortingsbehandlingen ble det gjennomført en høring, der blant annet TI Norges styreleder Christian Hambro presenterte organisasjonens syn. Han understreket blant annet at det ikke var noen legitim grunn til å holde noen form for eierskap hemmelig og at det bare er tvilsomme penger som ikke tåler dagens lys.

Vedtaket i Stortinget ble også lagt merke til langt utenfor Norges grenser. TI Norge fortsetter å følge den videre lovgivningsprosessen.

Internasjonalt

I forbindelse med Den internasjonale studentfestivalen i Trondheim, ISFiT, hvor både Peter Eigen og José Ugaz bidro, kom begge til Oslo hvor sekretariatet hadde lagt til rette for et omfattende program. Begge møtte stortingsrepresentanter hvor hovedtemaet for samtalene var åpenhet i eierskap.

Peter Eigen besøkte også Oslo kommune og hadde samtaler med byrådsleder og finansbyråd, der også Kommunal Rapport var tilstede under deler av møtet. José Ugaz holdt et foredrag for TI Norges medlemmer hvor også Etikkrådets sekretariat og Rådsmedlemmer (SPU) var invitert. Ugaz ga også et intervju til Dagens Næringsliv.

TI arrangerte sitt internasjonale årsmøte (AMM) rett før den internasjonale anti-korrupsjonskonferansen (IACC) i september. På årsmøtet ble strategien fram mot 2020 vedtatt uten mye diskusjon. Prosessen forut

Besøk av styreleder i Transparency International, José Ugaz i februar 2015.

for møtet hadde vært meget god, med omfattende konsultasjoner og deltakelse.

Den nye strategien viderefører den snuoperasjonen som den forrige strategien startet – et større fokus på mobilisering av grasrota, dessuten et vedvarende press på å bekjempe straffrihet (no impunity) gjennom å styrke håndhevelse av lover og regler. På AMM ble det valgt to styremedlemmer, Nada Abdelsater fra Libanon (ny), og Iftekhar Zaman fra Bangladesh (gjenvalg).

IACC ble gjennomført i samarbeid med malaysiske myndigheter. Gitt korrupsjonsskandalen som den malaysiske statsministeren er involvert i, ble møtet en diplomatisk utfordring for TI da statsministeren skulle åpne konferansen. Statsministeren dukket ikke opp på konferansen. TIs styreleder José Ugaz ga en sterk åpningsappell og konferansen ble gjennomført som planlagt med en rekke gode workshops.

Lanseringen av TI Norges e-læringskurs for humanitære operasjoner skjedde i løpet av IACC konferansen og det ble derfor en god anledning til å informere deltakere fra TI bevegelsen og andre aktører. www.ifrc.org/learning-platform Det ble arrangert et eget møte i TI sitt humanitære nettverk i tilknytning til IACC, hvor vi fikk muligheten til å presentere prosjektet og diskutere samarbeidet videre med andre TI-avdelinger.

Sentrale satsinger og nye prosjekter

Antikorrupsjon i humanitær bistand

Antikorrupsjon i humanitær bistand ble aktualisert gjennom flere kriser og konflikter i løpet av 2015. Spesielt jordskjelvkatastrofen i Nepal og Ebolakrisen i Vest Afrika er eksempler på hvordan korrupsjon og dårlig styring bidro til å forsinke nødhjelpsarbeidet. De langvarige humanitære krisene i Syria, Afghanistan, Somalia og Sør Sudan fortsatte i 2015. Disse landene

Gro Skaaren-Fystro og Anne Signe Hørstad i Transparency International Norge.

ligger nederst på TIs korrupsjonsindeks. Samlet bidrar dette til at hjelpearbeidet blir mindre effektivt og målrettet. Flyktningestrømmen fra Midtøsten og Afrika til Europa utgjorde spesielle korrupsjonsutfordringer knyttet til ulike former for utnyttelse av mennesker i en desperat situasjon.

Målet for prosjektet «Building capacity to address corruption risks in humanitarian operations» er å bidra til bedre kvalitet og effektivitet av humanitær bistand ved å redusere korrupsjonen. hjelpeorganisasjonene kan gjøre mye for å unngå dette problemet gjennom kunnskap om korrupsjonsrisiki, forebygging og respons. Trening og opplæring av ansatte på alle nivåer og partnere er derfor sentralt.

Første fase av prosjektet (2013-2015), resulterte blant annet i publiseringen av et e-

læringskurs for ansatte i humanitære organisasjoner. Kurset er beregnet til å ta tre og en halv time, er gratis og tilgjengelig på læringsplattformen til Det internasjonale forbundet av Røde Kors- og Røde Halvmåneforeninger (IFRC), samt tre andre globale læringsplattformer; DisasterReady, LINGOs og GCore. Fra lansering i slutten av september til slutten av året, var ca. 1300 personer registrert på kurset.

Mange i målgruppen befinner seg i land eller områder hvor det er begrenset tilgang på internett og/eller strøm. Det har derfor blitt utviklet et klasseromsbasert opplæringsprogram basert på innholdet i e-læringsprogrammet. Treningsmaterialet er samlet i en manual som tilbys til organisasjoner som ønsker å holde slike kurs for sine ansatte. TI Norge tilbyr også muligheten til opplæring av kursholdere.

Det ble videre utformet et oppfølgingsprogram for utrulling av disse verktøyene, fase II. UD innvilget søknaden om støtte for perioden 1. mai 2015 – 31. desember 2016.

Bevisstgjøring og informasjonsformidling har vært en viktig del av prosjektet, og TI Norge har bidratt til en rekke kurs og seminarer i Norge og internasjonalt (se vedlegg). For å kunne nå ut til relevante målgrupper globalt, ble det satt i gang oversettelse av e-læringskurs og håndbok fra engelsk til arabisk, fransk og spansk.

TI Norge har sammen med TI sitt globale nettverk for antikorrupsjon i humanitær bistand, deltatt aktivt i den forberedende prosessen inn mot Verdens humanitære toppmøte (WHS) 2016, med skriftlige innlegg, deltakelse på forberedende møte i Genève og møte med WHS sekretariatet i New York. WHS er viktig fordi den vil legge føringer for medlemslandenes humanitære bistandspolitikk årene framover. I den sammenheng er det behov for ytterligere å understreke antikorrupsjonsarbeidet.

Prosjektet utgjorde ett og et halvt årsverk for TI Norge, med prosjektleder Gro Skaaren-Fystro (50%) og prosjektkoordinator Anne Signe Hørstad (100%).

Kommunesektoren

Etter at kommuneprosjektet ble avsluttet i 2014, har aktiviteten i 2015 dreid seg om å formidle erfaringer gjennom deltakelse på workshops, seminarer og møter i kommunesektoren. Ofte dreier det seg om samlinger i enkeltkommuner med folkevalgte på folkevalgdager eller ledersamlinger for virksomhetsledere og rådmannens ledergruppe. TI Norge inviteres også til fagsamlinger og -konferanser for ulike faggrupper i kommunesektoren.

Difis Innbyggerundersøkelsen 2015 dokumenterte at en stor andel av befolkningen (47 prosent) fortsatt tror at korrupsjon, slik som kameraderi, vennetjenester og smøring skjer i kommunene. TI Norge tolker resultatene som en viktig påminnelse om at kommunene bør arbeide systematisk med å formidle hvilken standard som gjelder i kommunene og at forsøk på omgåelser eller korrupsjon for å finne løsninger, ikke vil føre fram. Anbefalingene i kommunehåndboken kan være en god måte å starte et lokalt antikorrupsjonsarbeid i kommunene på.

Kommunehåndboken ble i 2015 oversatt til engelsk og er distribuert til våre partnere og TI-avdelinger i andre land.

Prosjektsamarbeid med TI Litauen

TI Litauen fikk i 2013 tildelt EØS-midler til et prosjekt om antikorrupsjon i kommunesektoren, med TI Norge som norsk partner. Undersøkelser viser at kommunene i Litauen er blant de mest korrupsjonsutsatte institusjonene i landet. Gjennom kommuneprosjektet har TI Litauen utarbeidet en indeks over åpenhet i alle 60 kommuner i landet, de har drevet work-shops i samarbeid med kommuner for å fremme innbyggerkontakt og åpenhet og de har oversatt en kortversjon av TI Norges kommunehåndbok til litauisk.

Guro Slettemark og Tor Dølvik var på besøk i Litauen i mai og holdt innlegg på halvdagsseminarer for folkevalgte og kommuneadministrasjonen i tre kommuner (inkludert hovedstaden Vilnius). De foreleste om sentrale trekk ved det norske kommunesystemet, om åpenhet og kontrollsystemer og om hvordan norske kommuner driver korrupsjonsforebygging. Det ble også gjennomført dilemmadiskusjoner.

Som ledd i prosjektet sendte TI Litauen nøkkelpersoner i prosjektet på studiebesøk til Norge i mai og juni, for å innhente informasjon om hvordan norske kommuner fungerer, slik at de kan formidle kunnskap og norske erfaringer i hjemlandet. TI Norge bisto med å avtale møter med bl.a. norske departementer, Difi, Oslo kommune og KS.

Tor Dølvik foreleser på seminar for folkevalgte og kommuneadministrasjonen i tre kommuner i Litauen i mai 2015.

Studenter og utdanningssektoren – korrupsjon på timeplanen

ISFiT-konferansen

Den internasjonale studentfestivalen i Trondheim (ISFiT) er verdens største tematiske studentfestival og har blitt arrangert annethvert år siden 1990. Festivalen samler 500 studenter fra over 100 land. Tema for 2015-festivalen var korrupsjon, og det ble arrangert 17 seminarer på dette tema, et «parlament» og et kulturelt program.

Transparency International Norge ble konsultert i planleggingen av festivalen og deltok i gjennomføringen av det faglige programmet. TIs initiativtaker og første internasjonale styreleder Peter Eigen, og organisasjonens nåværende styreleder, José Ugaz, var blant hovedtalerne på festivalen. Fra TI Norge medvirket Tina Søreide, Guro Slettemark og Gro Skaaren-Fystro.

Peter Eigen og Tina Søreide

I oppfølgingen til festivalen ble det etablert en studentgruppe med fokus på antikorrupsjon. Se

<https://www.facebook.com/Anti.corruption.international?fref=ts>

Studenter er en viktig målgruppe for TI både nasjonalt og internasjonalt og ISFiT ble en inspirasjon for utvikling av TI Norges prosjekt «Korrupsjon på timeplanen» som støttes av Finansmarkedsfondet.

Korrupsjon på timeplanen

TI Norge tok etter ISFiT-konferansen initiativ til et samarbeid med høyere læresteder, studenter og andre, med idéutveksling om hvordan korrupsjon som tema kunne bringes sterkere inn i undervisning ved lærestedene. TI utformet på denne bakgrunn en søknad til Finansmarkedsfondet som bevilget støtte til et forprosjekt med følgende innhold:

- En kartlegging av hva som tilbys av studie- og undervisningstilbud innenfor temaet korrupsjon ved høyere læresteder i Norge og utvalgte læresteder i utlandet.
- En kartlegging av interessen ved norske læresteder og etableringen av et nettverk av ressurspersoner som kan bidra med erfaringer og innspill til en slik læringspakke.
- En skisse som beskriver utformingen og formidlingen av en læringspakke/kurs.

En foreløpig rapport fra prosjektet ble utarbeidet i september og sendt til nettverket av institusjoner som hadde meldt interesse for å delta i et videre utviklingsarbeid. Kartleggingen viste at det tilbys få egne kurs som tar opp korrupsjon, og at temaet for øvrig fanges opp i enkeltforelesninger og i fag med tilgrensende tematikk (samfunnsansvar, etikk). Økonomisk-administrative fag dominerer.

TI arrangerte et møte med representanter for flere institusjoner på Politihøgskolen 15. oktober, der resultatene fra kartleggingen ble presentert og mulige videre framgangsmåter ble diskutert. Her deltok representanter fra NTNU, Høgskolen i Sør-Trøndelag, UiT, NMBU, Politihøgskolen og Finansmarkedsfondet. Adm. Dir. Torger Lien i SN Power innledet om erfaringer fra eget selskaps virksomhet i korrupsjonsutsatte markeder, og understreket på denne bakgrunn behovet for at kunnskap om og holdninger til korrupsjonsproblemet ble introdusert for studenter i utdanningsløpet.

Det var stor interesse for at dette arbeidet bringes videre. Rapporten ble supplert med en enkel kartlegging av undervisningstilbud ved universiteter i Sverige og Danmark, med liknende resultater som kartleggingen i Norge hadde vist.

TI Norge har arbeidet videre med sikte på å finansiere en oppfølging av forprosjektet i 2016. Et av målene vil være å gjennomføre fagseminarer for lærekrefter og studenter og utveksling av erfaringer ved de stedene som tilbyr undervisning eller kurs som tar opp korrupsjonsproblematikk. TI Norge ønsker at flere skal få mulighet til å lære om korrupsjon gjennom sitt utdanningsløp.

Konferanser og seminarer

Antikorrupsjonskonferansen 2015

Sammen med Advokatfirmaet Selmer, Økokrim og PwC, var TI Norge nok en gang med på å arrangere Antikorrupsjonskonferansen i juni.

Konferansen i 2015 gikk i dybden og så spesielt på driverne til at det oppstår en korrupsjons- og bestikkelseskultur i virksomheter som i utgangspunktet har gode antikorrupsjonsprogrammer. Konferansen satte også søkelys på forholdene i en del land der korrupsjon er utbredt og der norske virksomheter opererer; nærmere bestemt Angola, Indonesia og Ukraina. TI Norge hadde invitert styreleder for TI Ukraina til å holde innlegg og næringsminister Monica Mæland åpnet konferansen.

Tilbakemeldingene fra deltagerne har vært svært positive. De ønsker den faglige oppdateringen velkommen, men er også glade for at konferansen kan fungere som en arena som kombinerer det faglige med det sosiale. Mange som jobber med disse problemstillingene rundt om i ulike virksomheter, er ofte den eneste, eller en av få, med dette ansvaret. Å knytte kontakter og å utveksle erfaringer, er viktig for dem i det daglige arbeidet.

Konferansen i år fikk også svært god mediedekning – og spesielt gledelig var det at programmet Ekko hadde et langt innlegg – der to av foredragsholderne og TI Norges generalsekretær var invitert til å snakke.

Næringsminister Monica Mæland innledet på Antikorrupsjonskonferansen 2015.

Frokostseminar om tredjepartsrisiko

TI Norges medlemmer ble i mai invitert til frokostseminar der TI Norge i samarbeid med Telenor satte temaet «Tredjepartsrisiko – håndtering i praksis» på dagsorden. Seminaret var svært godt besøkt og vi har fått gode tilbakemeldinger. TI Norge hadde invitert Susan Côté Freedman til seminaret. Freedman er leder for Private Sector Team i TI sekretariatet i Berlin. Hun holdt et interessant innlegg og la vekt på næringslivets ansvar for antikorrupsjonsarbeidet hjemme og ute og at de har en viktig rolle å spille gjennom sin egen etiske standard og praksis. Hun presenterte flere rapporter og verktøy som Transparency International har utviklet, blant annet for å bistå næringslivet både i hjemmemarkeder og i utlandet. Spesialrådgiver i TI Norge Gro Skaaren-Fystro holdt også innlegg, og presenterte TI Norges anbefalinger på dette området slik de er uttrykt i antikorrupsjonshåndboken *Beskytt din virksomhet!*

Medlemsrekruttering, økonomi og administrativt, oppnevnelser

Medlemsrekruttering

TI Norge også i 2015 hatt en liten økning i medlemsmassen. Ni nye virksomheter sluttet seg til TI Norges arbeid i løpet av året;

- Bærum kommune
- Fredrikstad kommune
- Stiftelsen Offshore Northern Seas
- Halden kommune
- Ski kommune
- Norsk Gjenvinning
- Lørenskog kommune
- Eksportkreditt Norge AS
- ECOsubsea AS
- Geelmuyden Kiese Gruppen

Virksomhetsmedlemmene er fordelt slik: 10 børsnoterte selskaper, 10 andre private selskaper, 9 offentlig eide selskaper og virksomheter, 6 ideelle organisasjoner, 13 interesseorganisasjoner/særlovselskaper og 55 kommuner/fylkeskommuner.

En rekke av medlemmene benytter tilbudene fra TI Norge aktivt, og arbeidet med å rekruttere flere medlemmer vil fortsette.

Ved årets slutt hadde TI Norge omkring 103 virksomhetsmedlemmer.

Økonomi og administrativt

Fortsatt drift legges til grunn for utarbeidelsen av årsregnskapet. Foreningens økonomiske stilling er tilfredsstillende, til tross for at årets resultat viser et lite underskudd på kr 17.087,- TI Norge forventer en positiv utvikling i 2016 ved rekruttering av flere nye medlemmer og støtte fra norsk næringsliv og offentlig sektor.

TI Norge mottok også i 2015 ekstra støtte fra selskapene Statoil, Hydro og Telenor. I tillegg mottok TI Norge prosjektmidler fra Utenriksdepartementet og Finansmarkedsfondet.

Styret møttes fire ganger i 2015. Det ble avholdt årsmøte, der blant annet Økokrim-sjef Trond Eirik Schea holdt foredrag. Styret bestod av styreleder og syv medlemmer, herunder 3 menn og 5 kvinner. Ved årsmøtet den 6. mai ble tre nye medlemmer valgt inn i styret; jurist og professor ved Universitetet i Oslo, Hans Petter Graver, student og temasjef for årets internasjonale studentfestival i Trondheim, ISFiT-2015, Elise Tengs og rådmann i Halden kommune (senere «nye» Sandefjord kommune), Gudrun Haabeth Grindaker.

Trond Eirik Schea, Økokrim

Sekretariatet hadde gjennom hele året fire ansatte - generalsekretær Guro Slettemark, spesialrådgiverne Gro Skaaren-Fystro og Tor Dølvik i fast stilling og prosjektkoordinator for prosjektet Antikorrupsjon i humanitær bistand Anne-Signe Hørstad (september 2013 til desember 2016). I tillegg har Jan-Sverre Syvertsen vært tilknyttet sekretariatet som kommunikasjonsansvarlig.

Nye styremedlemmer: Hans Petter Graver, Elise Tengs og Gudrun Haabeth Grindaker.

Oppnevnelser

Finansdepartementet oppnevnte i desember 2014 generalsekretær i TI Norge Guro Slettemark til medlem av Etikkrådet Statens Pensjonsfond Utland. Etikkrådet skal vurdere om investeringer i enkelte selskaper er i strid med Statens pensjonsfond Utland sine etiske retningslinjer. Selskaper som er involvert i grov korrupsjon er ett av utelukkelseskriteriene. Norges Bank fattet beslutning om å utelukke selskaper fra fondets investeringsunivers basert på rådets tilrådning. Etikkrådet ledes av Johan H. Andresen, investor og eier av Ferd.

KS oppnevnte i mai spesialrådgiver i TI Norge, Tor Dølvik som medlem av Kommunesektorens etikkutvalg for perioden 2015-18. Antikorrupsjon er for denne perioden framhevet som et tydeligere tema enn i den foregående perioden. Utvalget skal på uavhengig grunnlag ta opp temaer og sette spørsmål på dagsorden, vedrørende etikk og antikorrupsjon i kommunesektoren. Utvalget ledes av tidligere fylkesmann i Rogaland, Tora Aasland.

Fremtidsutsikter

Et stadig sterkere fokus på korrupsjon som fenomen og forbrytelse og betydningen av antikorrupsjonsarbeidet i Norge og i verden, skaper et behov i samfunnet for en organisasjon som TI Norge. Organisasjonen har en stabil, svakt økende, medlemsmasse som etterspør de ansattes kunnskap og bruker oss i eget, holdningsskapende arbeid. Samtidig viser en rekke store korrupsjonssaker det siste året at også rollen som uavhengig kommentator, debattør og korrektiv i offentligheten, ikke blir mindre viktig med tiden. Vi ser at TI Norges kunnskap og innsats på antikorrupsjonsfeltet er nødvendig og etterspurt – og tror dessverre ikke at den situasjonen blir dramatisk annerledes i nærmeste fremtid.

Annet

Foreningen forurens ikke det ytre miljø.

Arbeidsmiljøet på arbeidsplassen er godt.

Oslo, 20. april 2016

Styret for Transparency International Norge:

John Christian-George Hambro
styreleder

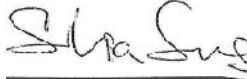

Elise Tengs
styremedlem

Gudrun Grindaker
styremedlem

Tina Søreide
styremedlem

Karin Beate Theodorsen
styremedlem

Hans Petter Graver
styremedlem

Silvija Seres
styremedlem

Harald Norvik
styremedlem

Guro Slettemark
generalsekretær

Vedlegg: Foredrag og innlegg 2015

Sekretariatet har deltatt og medvirket med følgende foredrag og innlegg i 2015:
(GS= Guro Slettemark, GSF= Gro Skaaren-Fystro, TD=Tor Dølvik, ASH=Anne Signe Hørstad, CH=Christian Hambro)

- 12. januar, Lokaldemokrati og korrupsjonsfare, Stavanger bystyre (TD)
- 14. januar, Parliaments in the Open Government Era, UiO (GSF).
- 14.januar, Kontroll- og konstitusjonskomiteen – kontrollhøring om Telenors håndtering av Vimpel Com-saken (GS)
- 12. januar, Stavanger bystyre (TD)
- 27. januar, NAIPA, korrupsjonsutsatte markeder (GSF)
- 28. januar, Kommunerevisjonen Midt-Norge (GS)
- 3. februar, rådmannens ledergruppe i Halden kommune (TD)
- 12. februar, Kollektivtraffikkforeningen, Gardermoen (TD)
- 7.-13.februar, International Student Festival in Trondheim ISFIT (GS og GSF)
- 26. februar, CERAH, Universite de Geneve (AS og GSF)
- 4. mars, Menneskerettighetsuka Amnesty Jus Oslo, debatt om næringslivets samfunnsansvar (GS)
- 13. mars– kurs i korrupsjonsgransking, Sampol, UiB (GSF)
- 16. mars, Konsernledelsen i KLP (TD)
- 18. mars – Bistandstorget – presentasjon av TIs håndbok (AS og GSF)
- 18. mars, samling for ledere og ansatte i Kommunalbanken (TD)
- 19. mars, avdelingsmøte i Byrådsavdeling for kultur og næring, Oslo kommune (TD)
- 23. mars, gjesteforelesning, Handelshøyskolen, NMBU Ås (GSF)
- 24. mars, gjesteforelesning på statsvitenskap, NTNU Trondheim (GSF)
- 7. april, Gruppe unge ukrainere fra Bohdan Hawrylyshyn Charitable Foundation: “Young Generation Will Change Ukraine» (TD og GS)
- 10. april, Scanteam, Preventing corruption in humanitarian operations (GSF)
- 17.april, Open Government Partnership, land-for-land rapportering – innspill til ny norsk handlingsplan (GS)
- 22. april, presentasjon av UD-prosjektet på CMI/U4 (GSF og AS)
- 28. april, besøk fra TI-Litauen (TD)
- 29. april, dagsseminar for TI medlemskommuner, Sørumsand (TD)
- 30. april, Trondheim Høyres Studentforening (GSF)
- 5. mai, kommentarer under Samlagets lansering av Erling Folkvords bok (TD)
- 6. mai, TI N Årsmøte, presentasjon av UD-prosjektet (GSF)
- 7. mai, Innlegg under høring i Finanskomiteen Stortinget (CH)
- 19. mai, Eksportkreditt, foredrag (GS)
- 20. og 21. mai, innlegg for flere kommuner i Litauen (TD og GS)
- 26. mai, Økokrim, foredrag (GS)
- 27. mai, Gimle Rotary, foredrag (GS)
- 28. mai, delegasjon fra Kasakhstan (TD og GSF)
- 29. mai, «Due Diligence», TI Norge/Telenor (GSF)
- 3. juni: Professional Women’s Network, Oslo (GSF)
- 4. juni: Bistandstorget, presentasjon av e-læringsprogram (AS og GSF)
- 9. juni, besøk fra TI Litauen og møte med politisk ledelse i Oslo kommune (TD)
- 11. juni: IFRC – EA Office Nairobi, Presentasjon av UD-prosjektet (ASH)

- 12. juni: Antikorrupsjonskonferansen (GSF, TS)
- 28. juli: InsideNGO, Washington DC (GSF og AS)
- 30. juli: Catholic Relief Services, Baltimore (AS og GSF)
- 4. august: UN-OCHA, New York (GSF og AS)
- 10. august, Kommunesektorens Etikuttvalg, foredrag (GS)
- 21. august, Fafokonferansen 2015, gråsoner og korrupsjon i arbeidslivet (TD)
- 24. august, Norsk kommunalteknisk forening, foredrag (TD)
- 3. september, presentasjon av e-læringsprogram og håndbok i TI sitt humanitære nettverk, IACC, Malaysia (GSF og ASH)
- 21. september, Fylkesmannen i Oppland, work-shop om etikk (TD)
- 05. oktober Asker Rotary (TD)
- 06. oktober BI - Delegasjon av parlamentarikere fra Litauen (GSF)
- 07. oktober Østensjø Rotary (GSF)
- 07. oktober Møte med tsjekkisk delegasjon hos KS (TD)
- 15. oktober Presentasjon av UD prosjektet for NOREPS sekretariatet (GSF)
- 16. oktober Bærum kommune – folkevalgtopplæring (GS)
- 20. oktober Praha “Lobbying for more transparency in lobbying – the Norwegian experience” – Europarådets antikorrupsjon – og hvitvaskingskonferanse (GS)
- 22. oktober Stortinget – Venstre og Burmakomiteen seminar om valget i Myanmar (GSF)
- 22. oktober Nansenskolen - Delegasjon fra Montenegro (ASH og JSS)
- 22. oktober Porsgrunn kommune – seminar om korrupsjon på HR-dag for kommunalteknikk (TD)
- 23. oktober Fredrikstad bystyre – folkevalgtopplæring (TD)
- 28. oktober Cambi – ledersamling på Norefjell (GSF)
- 29. oktober NHH - rundebordskonferanse om juridiske uavklarheter (TD)
- 30. oktober Bergen bystyre – folkevalgtopplæring (TD)
- 02. november Hordaland fylkeskommune – ledersamling (TD)
- 05. november Difi anskaffelseskonferansen – sesjon om samfunnsansvar (TD og GS)
- 13. november Plan- og bygningsetaten Oslo kommune (GS)
- 18. november Skattedirektoratets rettsavdeling (GS)
- 24. november Indre Østlandet kommunerevisorforening (TD)
- 27. november Asker og Bærum Tingrett (GS)
- 02. desember Samfunnsviterne – Fagkveld: kampen mot korrupsjon (GSF)
- 07. desember EITI – Norwegian experiences, TI Tyskland, Berlin (GSF)
- 16. desember Iran entry strategies: business opportunities and risks, KPMG (GSF)

Årsregnskap

for

2015

Transparency International Norge

Org.nr. 981 958 659

Består av:

Årsberetning
Resultatregnskap
Balanse
Noter

Revisjonsberetning

Resultatregnskap

Transparency International Norge

Driftsinntekter og driftskostnader	Note	2015	2014
Medlemskontingent		3 327 900	3 176 090
Annen driftsinntekt	3	2 485 145	3 716 137
Sum driftsinntekter	1	<u>5 813 045</u>	<u>6 892 227</u>
Fremmedytelse og underentreprise		-12 972	221 068
Lønnskostnad	4	4 463 232	4 560 399
Annen driftskostnad		1 392 272	2 545 592
Sum driftskostnader		<u>5 842 533</u>	<u>7 327 059</u>
Driftsresultat		<u>-29 488</u>	<u>-434 832</u>
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt		14 726	27 095
Annen finansinntekt		0	406
Annen rentekostnad		109	2 757
Annen finanskostnad		2 216	2 204
Resultat av finansposter		<u>12 401</u>	<u>22 540</u>
Ordinært resultat		<u>-17 087</u>	<u>-412 291</u>
Årsresultat	2	<u>-17 087</u>	<u>-412 291</u>
Overføringer			
Overført fra annen egenkapital		17 087	412 291
Sum overføringer		<u>-17 087</u>	<u>-412 291</u>

Balanse

Transparency International Norge

Eiendeler	Note	2015	2014
Fordringer			
Andre kortsiktige fordringer		112 783	224 671
Sum fordringer		<u>112 783</u>	<u>224 671</u>
Investeringer			
Bankinnskudd, kontanter o.l.	5	3 399 814	3 850 622
Sum omløpsmidler		<u>3 512 596</u>	<u>4 075 293</u>
Sum eiendeler		<u>3 512 596</u>	<u>4 075 293</u>

Balanse

Transparency International Norge

Egenkapital og gjeld	Note	2015	2014
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	2	1 178 561	1 195 648
Sum opptjent egenkapital		1 178 561	1 195 648
Sum egenkapital		1 178 561	1 195 648
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		3 820	415 541
Skyldig offentlige avgifter		326 949	221 940
Annen kortsiktig gjeld	3	2 003 266	2 242 164
Sum kortsiktig gjeld		2 334 035	2 879 645
Sum gjeld		2 334 035	2 879 645
Sum egenkapital og gjeld		3 512 596	4 075 293

Oslo, 20.04.2016

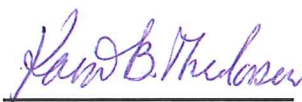
Styret i Transparency International Norge

John Christian George Hambro
styreleder

Elise Tergs
styremedlem

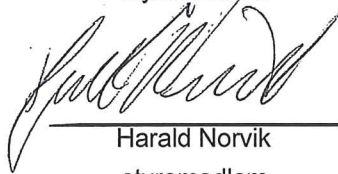

Gudrun Grindaker
styremedlem

Tina Søreide
styremedlem

Karin Beate Theodorsen
styremedlem

Hans Petter Graver
styremedlem

Silvija Seres
styremedlem

Harald Norvik
styremedlem

Guro Slettemark
generalsekretær

Noter til regnskapet

Transparency International Norge

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven. Det er utarbeidet etter norske regnskapsstandarder.

Driftsinntekter

Medlemskap i foreningen er frivillig. Inntekter resultatføres etter opptjeningsprinsippet. Mottatte tilskudd inntektsføres brutto samtidig med de kostnader det er ment å dekke.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er uansett klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende.

Pensjoner

Alle innbetalinger til Foreningens ytelsesbaserte pensjonsforsikring kostnadsføres.

Note 2 Egenkapital

	2015	2014
Egenkapital pr 31.12.2014	1 195 648	1 607 939
Årets resultat	-17 087	-412 291
Egenkapital pr 31.12.2015	1 178 561	1 195 648

Noter til regnskapet

Transparency International Norge

Note 3 Annen driftsinntekt

	2015
Støtte prosjekter (tilskudd)	2 390 181
Gaver og sponsorinntekt	94 964
Refusjon av kostnader	<u>0</u>
Sum Annen driftsinntekt	2 485 145

Bevilgede tilskudd i perioden

Utenriks Dep.	2 000 000
Norges Forskningsråd	178 000

Mottatt tilskudd fra Utenriksdepartementet (UD) i 2015 er på kr 2.000.000 og gjelder et prosjekt fra 01.07.15 til 30.04.16. I tillegg er det overført kr 795,014 i ubenyttet tilskudd fra UD i 2013 og 2014 til 2016. Inntektsført beløp knyttet til UD prosjektet i 2015 er på kr 2.212.181 og tilsvarer årets projektkostnader. Samlet ubenyttet tilskudd til UD prosjektet per 31.12.15 på kr 1.595.014 overføres til 2016 og er inkludert i regnskapslinjen annen kortsiktig gjeld.

Tilskuddet fra Norges forskningsråd "Forprosjekt Utdanningsprosjektet" er inntektsført i sin helhet i 2015.

Foreningen har fått innvilget søknad om momskompensasjon for 2014 og fått utbetalt kr 252.904 i desember 2015. Beløpet er ført som en kostnadsreduksjon i regnskapet for 2015."

Noter til regnskapet

Transparency International Norge

Note 4 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.m.

Lønnskostnader	2015	2014
Lønninger	3 251 259	3 130 371
Arbeidsgiveravgift	555 988	572 221
Pensjonskostnader	643 761	828 630
Andre ytelser	12 224	29 177
Sum	4 463 232	4 560 399

Gjennomsnittlig antall årsverk: 4 4

Ytelser til generalsekretær

Lønn	951 816	942 719
Pensjonskostnader	128 714	236 859
Andre ytelser	15 441	4 392
Sum	1 095 971	1 183 970

Pensjonsforpliktelser

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon.

Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Avtalen med Storebrand Livsforsikring AS datert 08.03.06, regulerer avtalens form og innhold, jfr kontrakt nr 32353.

Revisor

Kostnadsført revisjonshonorar utgjør i 2015 kr 36.500 inkl mva.

I tillegg kommer andre honorar til revisor i 2015 med kroner 48.500 inkl mva.

Styret

Det er ikke utbetalt noe godtgjørelse til styret i 2015.

Note 5 Bankinnskudd - bundne midler

Innestående på skattetrekkkonto (bundne midler)	160 335
Innestående på UD-prosjektkonto	1 634 860

Til generalforsamlingen i Transparency International Norge

Revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Transparency International Norge, som viser et negativt aktivitetsresultat på kr 17 087. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2015, aktivitetsregnskap, for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for organisasjonens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av organisasjonens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Transparency International Norge per 31. desember 2015, og av resultater for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon", mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av organisasjonens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Bergen, 20. april 2016
PricewaterhouseCoopers AS

A handwritten signature in blue ink that reads 'Torun Rognes'.

Torun Rognes
Statsautorisert revisor

Transparency International Norge
Tollbugata 32
Postboks 582 Sentrum
0106 Oslo

www.transparency.no